

datum: 10 maart 2022

OCMW-tarief kinderopvang

Inhoud

1.	Inleiding	1
2.	Enkele begrippen uitgelegd	2
3.	Inkomenstarief en individueel verminderde tarieven (IVT)	2
3.1.	Individueel verminderde tarieven	2
3.2.	Trappensysteem aanvraag inkomenstarief en individueel verminderd tarief	4
3.3.	Controle van de inkomenstarieven	6
3.4.	Gemachtigde personen	6
4.	OCMW-tarief	7
4.1.	Hoe een aanvraag OCMW-tarief behandelen?	8
4.2.	De OCMW-beslissing aan Opgroeien/Kind en Gezin bezorgen	9
4.3.	Overzicht in stappen voor ouder en OCMW:	10
4.4.	Geldigheidstermijn OCMW-tarief	11
5.	Veel gestelde vragen	11
6.	Tot slot	15

1. Inleiding

Ouders die gebruik maken van een kinderopvangvoorziening voor baby's en peuters met een inkomensgerelateerde ouderbijdrage (of inkomenstarief) betalen een ouderbijdrage gebaseerd op hun inkomensgegevens.

Toch kan er in bepaalde omstandigheden nood zijn aan een afwijking op het berekende inkomenstarief, omdat ouders het berekende inkomenstarief niet kunnen betalen. Sinds 1 april 2014 hebben die ouders in specifieke situaties recht op een individueel verminderd tarief.

Als ouders het toegekende inkomenstarief niet kunnen betalen en geen aanspraak kunnen maken op een individueel verminderd tarief omdat ze niet aan de voorwaarden voldoen, kan het OCMW een OCMW-tarief toekennen.

Dit alles staat in het Besluit van de Vlaamse Regering van 22 november 2013 houdende de subsidies en de eraan gekoppelde voorwaarden voor de realisatie van specifieke dienstverlening door gezinsopvang en groepsopvang van baby's en peuters.

Voor het OCMW is er een belangrijke rol weggelegd bij het ondersteunen van ouders. Enerzijds kan het OCMW ouders ondersteunen bij het aanmaken van een attest inkomenstarief (zie punt 3 van deze nota). Anderzijds heeft het OCMW de opdracht een

OCMW-tarief toe te kennen wanneer ouders het inkomenstarief of individueel verminderde tarief niet kunnen betalen (zie punt 4 van deze nota).

2. Enkele begrippen uitgelegd

Hieronder geven we meer uitleg bij enkele begrippen die specifiek worden gebruikt in de context van attesten inkomenstarief en de regelgeving hierrond.

- **Contracthouder:** persoon uit het gezin waarmee de organisator een schriftelijke overeenkomst voor kinderopvang heeft. In deze nota wordt deze term vaak vervangen door 'ouder'.
- **Attest inkomenstarief:** dit is het document dat de contracthouder, de opvang of het OCMW aanmaakte via de module 'Inkomenstarief' op 'Mijn Kind en Gezin.be'. Het attest bevat een beperkt aantal identificatiegegevens over het kind, een kindcode en tariefcode, en het tarief dat de contracthouder moet betalen voor 1 volledige opvangdag. Elk inkomenstarief wordt jaarlijks op 1 januari geïndexeerd.
- **Ouder:** in de berekeningsmodule moet men bij 'ouder' soms namen invullen van personen die niet de ouders zijn van het kind. Tenzij het om een alleenstaande en alleenwonende persoon gaat zullen altijd twee namen moeten ingevuld worden. In eerste instantie zijn het de ouders van het kind. Als de gezinssituatie anders is, zijn volgende situaties ook mogelijk: mama en grootouder, papa en grootouder, ouder + ander familielid, ouder + andere volwassen persoon die ouder is dan 18 jaar (met uitzondering van een eigen kind van de aanvrager).
- **Kindcode:** elk kindje dat start in de opvang, krijgt een kindcode toegekend. Meestal is dit de geboortedatum (omgedraaid) en nog drie cijfers, bijvoorbeeld: 201205-031. De kindcode is uniek per kind en per contracthouder (en eventueel inwonende persoon).
- **Tariefcode:** de tariefcode bestaat uit de kindcode, gevolgd met een volgnummer (201205-031-01). Bij elke herberekening of indexering wordt er een nieuwe tariefcode aangemaakt. Elke tariefcode is verbonden aan een bepaalde geldigheidsperiode van een attest.
- **IVT:** individueel verminderd tarief. Als de ouder het inkomenstarief niet kan betalen heeft hij in specifieke situaties recht op een individueel verminderd tarief.
- **OCMW-beslissing:** dit is de beslissing tot een specifiek individueel verminderd tarief (nl. OCMW-tarief), toegekend door het OCMW.

3. Inkomenstarief en individueel verminderde tarieven (IVT)

Ouders die gebruik maken van een kinderopvangvoorziening voor baby's en peuters met inkomenstarief betalen een ouderbijdrage gebaseerd op hun inkomensgegevens.

3.1. Individueel verminderde tarieven

Hoewel het inkomenstarief in principe al een eerlijk en sociaal tarief is, kan er in bepaalde omstandigheden toch nood zijn aan een afwijking op het berekende inkomenstarief. Er zijn in de regelgeving sinds 1 april 2014 verschillende categorieën opgenomen die

ouders, voor wie het onmogelijk is om het berekende inkomenstarief te betalen, recht geven op een individueel verminderd tarief. Hierbij wordt gekeken naar de situatie van de ouder en/of de situatie van de 'inwonende persoon'. Dit is meestal de partner. Als ouders voldoen aan bepaalde voorwaarden, kunnen zij dus aanspraak maken op een lager tarief.

De volgende situaties geven ouders recht op een IVT via 'mijn Kind en Gezin'

* aangevuld met de tarieven geldig vanaf 2022

- Een ouder/gezin betaalt:
  - €5,47 als men **leefloongerechtigd** is.
  - €3,28 als men **leefloongerechtigd is en een opleidingstraject** van VDAB of OCMW volgt.
- Voor een **pleegkind** wordt het laagst mogelijke tarief van €1,72 toegepast.
- Een ouder krijgt 25% korting op het berekende inkomenstarief, met als minimumtarief €5,47, als de ouder of de inwonende persoon een **voltijdse werkloosheidsuitkering (min. 6 opeenvolgende maanden) of een faillissementsuitkering** krijgt die nog niet gebruikt is voor de berekening van het inkomenstarief.
- Een ouder krijgt 25% korting op het berekende inkomenstarief, met als minimumtarief €5,47, als de ouder of de inwonende persoon een **invaliditeitsuitkering en een invaliditeitspercentage van minstens 66%** krijgt die nog niet gebruikt is voor de berekening van het inkomenstarief.
- 25% korting, met als minimumtarief €5,47, als de ouder of de inwonende persoon een **verwachte inkomensdaling van minstens 50% heeft of als zelfstandige verlaagde sociale bijdragen toegekend kreeg** (min. 12 maanden). Het inkomen van de andere inwonende persoon waarvan het inkomen in rekening wordt gebracht voor de bepaling van het inkomenstarief mag niet stijgen.
- Een ouder betaalt €3,28 als het **gezamenlijk belastbaar beroepsinkomen op jaarbasis lager dan 17.157,87€ is en als beiden gemiddeld 19u per week werken.**
- Een ouder betaalt €3,28 als het **gezamenlijk belastbaar beroepsinkomen lager dan 17.157,87€ is en men een inburgeringstraject volgt***.
 *Dit zijn alle opleidingen met arbeidsactivatie tot doel. Attesten worden of door OCMW of door VDAB afgeleverd
- Een tienermoeder betaalt €1,72 als zij minderjarig is bij de start van de opvang

- Een ouder betaalt €1,72 als men **een attest voor materiële of medische hulp heeft (bv. van Fedasil, het lokale opvanginitiatief, Vluchtelingenwerk Vlaanderen of het Rode Kruis).**
- **OCMW tarief:** bij een **moeilijke financiële situatie** heeft het OCMW een rol. Een OCMW kan beslissen volgende tarieven toe te kennen:
  - Laagst mogelijk tarief van €1,72
  - Standaard minimumtarief van €5,47
  - 50% van het berekende inkomenstarief met een minimumtarief van €5,47

Deze tarieven worden jaarlijks geïndexeerd. Je vindt ze terug op <https://www.kindengezin.be/sites/default/files/2022-02/subsidiebedragen-kinderopvang.xlsx>

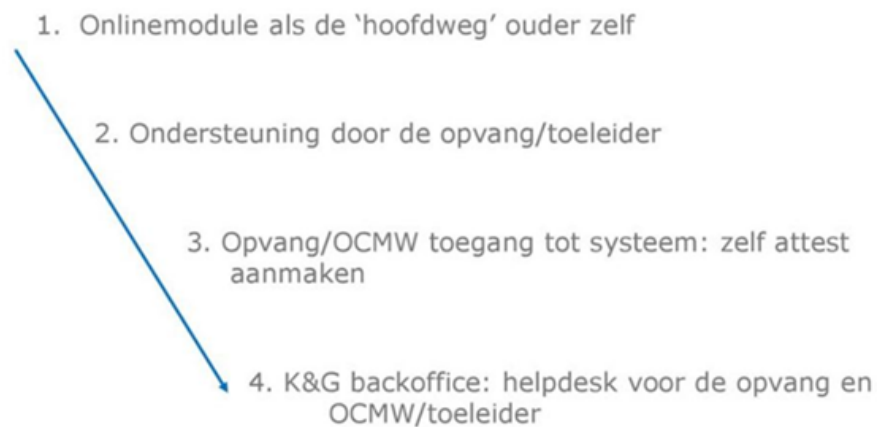
Samengevat zijn er dus volgende mogelijkheden wat betreft individueel verminderde tarieven voor ouders

- **Standaard minimumtarief** van €5,47
- **Uitzonderlijk minimumtarief** van €3,28
- **Laagst mogelijke tarief** van €1,72
- **Een korting van 25% of 50%** op het berekende inkomenstarief met een minimumtarief van €5,47

Het inkomenstarief en de individueel verminderde tarieven kan de ouder berekenen via 'Mijn Kind en Gezin'. Lukt dit de ouder niet? Dan kan de je als medewerker van de opvang of het OCMW de ouder hierbij ondersteunen.

3.2. Trappensysteem aanvraag inkomenstarief en individueel verminderd tarief

Er zijn 4 stappen om als ouder, via 'Mijn Kind en Gezin' een attest inkomenstarief te krijgen. Belangrijk is dat een volgende stap pas kan ingezet worden als de vorige stap reeds is geprobeerd.

Stap 1: de standaardwerkwijze

De ouder vraagt zijn attest inkomenstarief aan door zich aan te melden in de toepassing 'Inkomenstarief' op mijn.kindengezin.be. Dit kan op verschillende manieren; waaronder **zijn e-ID kaart, federaal token of Itsme**. Het inkomenstarief wordt **automatisch** berekend op basis van de meest recente inkomensgegevens van het gezin zoals doorgegeven door FOD Financiën en de gezinssamenstelling zoals gekend in het bevolkingsregister.

De ouder kan het aantal kinderen ten laste aanpassen, als hij kinderen heeft die niet bij hem gedomicilieerd zijn. Dit kan tot en met het jaar waarin een kind ten laste 15 jaar is geworden. Op basis van de gegevens van het rijksregister zal de ouder de kinderen zien die gedomicilieerd zijn op het adres. Indien er nog andere kinderen ten laste zijn die niet gedomicilieerd zijn, kan de ouder deze vermelden met naam, voornaam en geboortedatum, en vervolgens aanduiden dat het kind of kinderen ten laste zijn. Tenslotte duidt de ouder aan voor welke kinderen een attest nodig is.

Concreet kan de ouder in mijn.kindengezin.be aanvinken of hij zich in een bepaalde situatie bevindt. Als hij één van die mogelijkheden aanvinkt, dan past het systeem automatisch een individueel verminderd inkomenstarief toe en krijgt hij meteen een aangepast attest inkomenstarief.

Als het aanslagbiljet ontbreekt, dan gebeurt de berekening van het inkomenstarief op basis van het maandinkomen. De ouder kan dat maandinkomen invullen in mijn.kindengezin.be.

Stap 2: de opvang/OCMW helpt de ouder bij de aanvraag

Als stap 1 niet lukt omdat de ouder technische problemen heeft met mijn.kindengezin.be, dan ondersteunt de organisator de ouder. Dit kan bijvoorbeeld door een computer of kaartlezer te laten gebruiken of door te helpen bij het aanmaken van een e-mailadres, het inloggen of invullen. In dit geval werkt de ouder nog steeds zelf in mijn.kindengezin.be.

Stap 3: De opvang/ het OCMW vraagt het attest aan in naam van de ouder

Als stappen 1 en 2 niet helpen omdat het voor de ouder onmogelijk is om zelf een attest aan te vragen (bv. geen e-ID), dan is in het subsidiebesluit geregeld dat de 'gemachtigde medewerker' van de kinderopvang het inkomenstarief zelf in een specifieke toepassing van mijn.kindengezin.be kan berekenen volgens de administratieve richtlijnen van Opgroeien/Kind en Gezin. De opvang en de ouder krijgen dan onmiddellijk het attest inkomenstarief.

De berekening gebeurt op basis van de informatie en documenten die de ouder aan de organisator bezorgt. Belangrijk hierbij is dat de opvang enkel verantwoordelijk is voor het correct informeren van de ouder en voor het juiste gebruik van de toepassing. De ouder is verantwoordelijk voor het bezorgen van de correcte gegevens. De formele controle hiervan ligt bij Opgroeien/Kind en Gezin.

Ook OCMW 's en lokale loketten kinderopvang kunnen gemachtigde personen aanduiden om op deze manier het attest inkomenstarief voor een ouder aan te vragen. Dit maakt het makkelijker voor ouders die gekend zijn bij het OCMW, zo krijgen zij onmiddellijk hun attest inkomenstarief. Deze ouders hebben vaak een vertrouwensband met een maatschappelijk werker.

Hoe doe je dit? Als organisator of OCMW bezorg aan Opgroeien/Kind en Gezin de naam en het rijksregisternummer van de medewerkers die in deze module zullen werken. Alleen deze medewerkers krijgen via hun eigen e-ID toegang tot de module en kunnen een attest inkomenstarief aanvragen. [Hier vind je de procedure en het formulier.](#) (Zie ook 3.4)

Stap 4: Opgroeien/Kind en Gezin maakt op vraag van de opvang een attest aan

Als geen van de bovenstaande methodes werken, dan kan de opvang in naam van de ouders de Opgroeien/Kind en Gezin-lijn contacteren op 078 150 100. Dit kan enkel op vraag van de opvang of het OCMW (niet van de ouder).

Meer info over het aanmaken van attesten inkomenstarief, de berekening van het inkomenstarief en de verschillende individuele verminderde tarieven vind je in deze [brochure van Kind en Gezin.](#)

3.3. Controle van de inkomenstarieven

De ouder houdt **de bewijsstukken zelf** bij. Opgroeien/Kind en Gezin controleert dit via steekproeven. Wanneer daarbij fouten of bedrieglijkheden worden vastgesteld zal dit **gecorrigeerd of gesanctioneerd worden.**

Wanneer ouders niet reageren op de steekproef/oproep om de bewijsstukken te bezorgen wordt automatisch het maximumtarief zonder kortingen vastgelegd voor een periode van 6 maanden Dit kan niet herberekend worden. Als blijkt dat de gegevens niet correct waren, dan kan Opgroeien/Kind en Gezin **een schadevergoeding** vragen tot het dubbele van het inkomenstarief.

Deze schadevergoeding zal door de Centrale Invorderingscel (CIC) van de Vlaamse Belastingdienst ingevorderd worden.

3.4. Gemachtigde personen

Een medewerker van een OCMW of een Lokaal Loket Kinderopvang kan toegang krijgen tot 'Mijn Kind en Gezin' om een attest inkomenstarief voor een ouder aan te vragen of te herberekenen. Dat noemen we een gemachtigd medewerker of gemachtigd persoon.

Om toegang te krijgen geef je één of meerdere gemachtigde personen door aan Opgroeien. Deze persoon meldt zich hierna aan op 'Mijn Kind en Gezin' en krijgt dan een bevestiging van de registratie via e-mail. Vanaf dan kan de gemachtigde persoon attesten aanvragen of herberekenen.

Je vindt de procedure en het aanvraagformulier [hier](https://www.kindengezin.be/nl/professionelen/sector/kinderopvang/organisatie-en-administratie/procedures-en-formulieren)
(<https://www.kindengezin.be/nl/professionelen/sector/kinderopvang/organisatie-en-administratie/procedures-en-formulieren>)

4. OCMW-tarief

Een medewerker van het OCMW kan, als gemachtigd persoon, ouders ondersteunen bij het aanmaken van een attest inkomenstarief of individueel verminderd tarief via de vier stappen die hierboven werden beschreven.

Het OCMW heeft echter nog een andere belangrijke opdracht. Een kleine groep van ouders valt namelijk niet onder één van de categorieën die automatisch recht geven op een individueel verminderd tarief, terwijl het betalen van de berekende bijdrage op basis van het inkomen toch financieel onhaalbaar is.

Het OCMW kan dan beslissen om ouders die zich in een financieel moeilijke situatie bevinden een OCMW-tarief toe te kennen. Het OCMW kan een ouder ofwel:

- het recht geven op het standaard minimumtarief van 5,37€ (vanaf 2022 €5,47).
- het recht geven op het laagst mogelijke tarief, dit bedraagt 1,69€ (vanaf 2022 €1,72)
- het recht geven op een OCMW-tarief dat de helft is van het tarief op het attest inkomenstarief, met een minimum van het standaard minimumtarief 5,37€ (vanaf 2022 €5,47).

Deze kleine groep ouders voldoet niet aan de criteria die bepalend zijn voor een individueel verminderd tarief via 'mijn Kind en Gezin'. Deze ouders bevinden zich in een zeer specifieke situatie waardoor ze het eerder berekende tarief niet kunnen betalen. Er moet bij deze groep ouders individueel beslist worden of het gaat om ouders waarvoor het financieel onmogelijk is om het berekende inkomenstarief te betalen. Het vraagt om **maatwerk**. Maatwerk dat het OCMW kan bieden.

Deze beslissingsbevoegdheid voor het OCMW is vastgelegd in het besluit van de Vlaamse Regering (BVR) van 22 november 2013 over de subsidies voor kinderopvang van baby's en peuters:

Art. 34/1. De contracthouder met een attest inkomenstarief kan het OCMW verzoeken om een nieuw inkomenstarief te bepalen. Als blijkt dat het voor de contracthouder financieel onmogelijk is om het laatst berekende inkomenstarief of het laatst bepaalde individueel

verminderd inkomenstarief te betalen, bepaalt het OCMW een individueel verminderd inkomenstarief. Het OCMW geeft het bedrag van het individueel verminderd inkomenstarief elektronisch door aan Kind en Gezin. Het OCMW kan beslissen dat het bedrag wordt toegepast met terugwerkende kracht.

Als de contracthouder in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad woont, neemt de organisator de rol van het OCMW op zich als het OCMW die rol niet opneemt. De organisator is in dat geval gebonden aan de bepalingen, vermeld in dit artikel, die gelden voor het OCMW.

De minister bepaalt de nadere regels, onder meer de bedragen van de individueel verminderde inkomenstarieven.

De VVSG ziet deze ruimte die een OCMW krijgt om een OCMW-tarief toe te kennen als een extra instrument in een actief activeringsbeleid. Via een betaalbare kinderopvang kan je ouders aanmoedigen arbeidsactief te zijn of blijven. Bovendien kan dit ook een krachtig instrument zijn in de strijd tegen kinderarmoede en in de strijd tegen armoede bij vrouwen.

Het OCMW neemt de beslissing en bepaalt welk OCMW-tarief wordt toegepast. Op basis van deze beslissing bezorgt Opgroeien/Kind en Gezin een nieuw attest inkomenstarief waarin het OCMW-tarief wordt vastgelegd als tarief voor de facturatie van de kinderopvang en berekeningsbasis voor de IKT-subsidie. De vermindering van het tarief wordt dus volledig verrekend in de subsidie. **Het OCMW-tarief heeft voor het betrokken OCMW geen financiële gevolgen.**

4.1. Hoe een aanvraag OCMW-tarief behandelen?

Om deze beslissing te nemen kan het OCMW terugvallen op door het OCMW zelf geformuleerde criteria of bestaande instrumenten (zoals het instrument voor de berekening van recht op aanvullende steun). Het is de bedoeling dat het OCMW een financieel onderzoek doet (of terugvalt op een reeds eerder uitgevoerd sociaal onderzoek) alvorens het recht op een OCMW-tarief toe te kennen. Het OCMW kan na dit onderzoek en de beoordeling van de financiële situatie beslissen om de ouders al dan niet een attest OCMW-tarief toe te kennen. Dit noemt men een 'OCMW-beslissing'.

De VVSG wil benadrukken dat het NIET de bedoeling is dat ouders die het niet eens zijn met het via mijn.kindengezin.be berekende inkomenstarief een aanvraag doen bij het OCMW voor een OCMW-tarief. Het moet voor ouders duidelijk zijn dat de basis voor het inkomenstarief het aanslagbiljet is (ook al is dit geen weerspiegeling van de huidige financiële situatie). Ouders die het niet eens zijn met het feit dat het aanslagbiljet de basis vormt voor het inkomenstarief kunnen daarover klacht indienen bij de klachtendienst van Opgroeien/Kind en Gezin.

In de regelgeving staat geen procedure beschreven die OCMW's moeten volgen bij het toekennen van een OCMW-tarief. **Het is aan het OCMW om zelf een inschatting te maken van de financiële situatie van de ouder die een aanvraag tot OCMW-tarief kinderopvang doet.** Om deze beslissing te nemen kan het OCMW terugvallen op door het OCMW zelf geformuleerde criteria of bestaande instrumenten (zoals het instrument voor de berekening van recht op aanvullende steun).

De Stuurgroep Sociale Diensten vond wel – in de vergadering van 29 april 2014 – dat een aanvraag tot krijgen van een OCMW-tarief van een ouder moet behandeld worden zoals elke andere hulpvraag aan het OCMW, m.a.w. in principe een beslissing vraagt van Bijzonder Comité Sociale Dienst/Raad voor Maatschappelijk Welzijn.

Een beslissing van het Bijzonder Comité Sociale dienst maakt dat het proces om een OCMW-tarief te krijgen, soms vertraagt. De VVSG is vragende partij om met Opgroeien/Kind en Gezin ook verder na te denken over de automatische rechtentoekenning aan ouders (welke groepen ouders nog mogelijks mee het recht op een IVT via de automatische rechtentoekenning zouden kunnen krijgen). We denken bijvoorbeeld aan ouder(s) in collectieve schuldenregeling en ouders die een verhoogde tegemoetkoming genieten. Vandaag zijn er al OCMW 's die deze categorieën ouders automatisch recht geven op een OCMW-tarief.

Ook andere voorbeelden van een eenvoudigere interne procedure worden in praktijk toegepast:

- In sommige OCMW 's krijgt de maatschappelijk werker het mandaat om zelf de beslissing tot toekenning van OCMW tarief te nemen. Alleen bijzondere gevallen worden dan op het BC behandeld. De meeste toekenningen gebeuren op basis van een interne afsprakennota en via een lijstbeslissing die achteraf op het BC wordt voorgelegd.
- In gemeenten die een bvb.de Kansen of Uit-pass aanbieden wordt het recht op deze kortingskaart gebruikt als richtlijn om de aanvraag al dan niet positief te beantwoorden.

4.2. De OCMW-beslissing aan Opgroeien/Kind en Gezin bezorgen

Het OCMW bezorgt deze 'beslissing tot OCMW-tarief' aan Opgroeien/Kind en Gezin via het contactformulier op de website <http://www.kindengezin.be/formulieren/contact.jsp>. Het OCMW moet de 'beslissing tot een OCMW-tarief' in een veilig format als bijlage toevoegen aan het contactformulier. De beslissing kan ook via de post bezorgd worden aan Opgroeien/Kind en Gezin, Team ouders, Individueel verminderd tarief Hallepoortlaan 27, 1060 Brussel).

Deze beslissing bevat **verplicht volgende gegevens**:

- **naam en voornaam van het kind**
- **naam en voornaam van de contracthouder** (meestal de ouder) en de eventueel andere persoon waarvan het inkomen werd meegenomen in de berekening
- **de kindcode**
- **de gekozen beslissing nl:**
  - Tarief OCMW : standaard minimumtarief 5,37€ (vanaf 2022 € 5,47)
  - Tarief OCMW : allerlaagste minimumtarief 1,69€ (vanaf 2022 €1,72)
  - Tarief OCMW : 50% van het tarief op het attest inkomenstarief en minimaal het standaard minimumtarief
- **ingangsdatum van toekenning, dit is de datum waarop het OCMW-tarief ingaat:**

- het OCMW-tarief kan toegekend worden met terugwerkende kracht, maximaal 6 maanden;
  - de terugwerkende kracht kan nooit verder in het verleden liggen dan de startdatum van het huidige geldende attest inkomenstarief waarop de beslissing werd genomen.
  - **datum met handtekening of stempel** die de echtheid van het attest bewijst.
  - Als het gezin **meerdere kinderen** telt waarvoor de OCMW-beslissing geldt, dan is het belangrijk dat het OCMW:
    - ofwel al deze kinderen op een correcte manier vermeldt op het beslissingsdocument;
    - ofwel per kind een aparte beslissing opstelt.
- Opgroeien/Kind en Gezin kan de beslissing voor één kindje niet zomaar toepassen voor andere kinderen in het gezin. De **beslissingen zijn individueel** en niet overdraagbaar.

De **beslissing moet in een veilige vorm** (kan niet worden bewerkt) aan Opgroeien/Kind en Gezin bezorgd worden. Een word document of gewone pdf zijn onvoldoende veilig en worden niet geaccepteerd. Wanneer een beveiligde pdf of ander onbewerkbaar document niet mogelijk is, is een duidelijke foto een goed alternatief, mits de gegevens goed leesbaar zijn.

Opgelet: het is belangrijk dat alle info correct in de OCMW-beslissing zijn vermeld. En dat het document veilig en zorgvuldig wordt opgeladen via het contactformulier. Een eventuele mededeling, correctie of extra info op het contactformulier gaat verloren in de administratieve procedure van Opgroeien/Kind en Gezin en wordt niet meegenomen in de dossierafwikkeling!

4.3. Overzicht in stappen voor ouder en OCMW:

1. De ouder vraagt een attest inkomenstarief aan via mijn.kindengezin.be. Dit kan met ondersteuning van de opvangvoorziening of het OCMW (zie punt 3).
2. De ouder gaat met het attest naar het OCMW met de vraag OCMW-tarief.
3. Het OCMW onderzoekt de vraag.
4. Het OCMW beslist of de ouder recht heeft op één van de drie OCMW tarieven.
5. Het OCMW bezorgt haar beslissing (beveiligde pdf of foto) aan Opgroeien/Kind en Gezin via het contactformulier op de website van Opgroeien/Kind en Gezin (<http://www.kindengezin.be/formulieren/contact.jsp>) of via de post (Kind en Gezin, Team ouders, Hallepoortlaan 27, 1060 Brussel).
6. Opgroeien/Kind en Gezin maakt een nieuw attest, op basis van de beslissing van het OCMW.
7. Opgroeien/Kind en Gezin bezorgt het nieuwe attest aan de ouder en het OCMW.
8. De ouder bezorgt dit attest aan de opvangvoorziening.
9. Het OCMW-tarief gaat in op de datum die is opgenomen in de beslissing tot toekenning van een OCMW-tarief en is geldig voor minstens één jaar (onder voorwaarden zie verder). Als een attest inkomenstarief vervalt, dan moet er binnen de 2 maanden voor de einddatum een nieuw attest inkomenstarief aangevraagd worden

door de ouder. De ouder wordt hiervan door Opgroeien/Kind en Gezin op de hoogte gebracht.

Een OCMW-tarief kan dus pas berekend en toegekend worden na een berekening van het inkomenstarief. Een OCMW-tarief kan met **terugwerkende kracht ingaan**. Dit is een verschil met de andere individueel verminderde tarieven.

4.4. Geldigheidstermijn OCMW-tarief

Een OCMW-tarief wordt steeds toegekend voor een periode van minstens één jaar waarbij de einddatum telkens de laatste dag van het kwartaal is waarin het attest inkomenstarief een jaar geldigheid bereikt.

Uitzondering: Als het kind 3,5 jaar, 6 of 9 jaar wordt, is de einddatum echter de laatste dag van het kwartaal waarin het kind de leeftijd bereikt van 3,5 jaar, 6 of 9 jaar.

Je kan in geen enkel geval een beslissing nemen voor een kortere of langere periode. De **geldigheidsduur is regelgevend vastgelegd**.

De geldigheidstermijn is alleen korter dan één jaar als het attest automatisch vervalt omwille van de leeftijd van het kind (3,5 jaar, 6 of 9 jaar) of als er door de ouder, opvang of het OCMW een herberekening wordt gedaan (verplicht bij een wijziging in de gezinssamenstelling of het aantal kinderen ten laste). Meer informatie hierover vind je in [deze brochure van Kind en Gezin](#).

Het OCMW draagt zelf geen financiële kost bij de toekenning van het OCMW-tarief. Het verschil in de ouderbijdrage voor de kinderopvang wordt in de subsidie van de kinderopvang verrekend.

Wanneer het OCMW-tarief na 1 jaar geldigheid vervalt moet de ouder een herberekening van het inkomenstarief doen op mijn.kindengezin.be. Als dit inkomenstarief of individueel verminderd tarief opnieuw te hoog blijkt te zijn doorloopt de ouder opnieuw de procedure voor een OCMW-tarief.

5. Veel gestelde vragen

5.1. Hoe kan je vermijden dat de aanvraag of het beslissingsdocument teruggestuurd wordt door Opgroeien/Kind en Gezin?

Vanuit de backoffice van de Kind en Gezin-Lijn kreeg VVSG het signaal dat een kwart van de aanvragen voor een OCMW-beslissing over het inkomenstarief worden teruggestuurd. Aanvragen die onvolledig zijn, onduidelijk zijn of fouten bevatten kunnen door Opgroeien/Kind en Gezin niet verwerkt worden en worden teruggestuurd. Hierdoor ontstaat vertraging in de behandeling van de aanvragen met nadelige gevolgen voor ouders, organisatoren kinderopvang en OCMW.

Wat kan je doen om dit te vermijden?

- Zorg dat de gegevens duidelijk, correct en volledig op het beslissingsdocument staan.

kunnen afvragen waarom deze extra kost gemaakt moet worden, zeker als ouders niet werken. Waarom dan toch kiezen voor kinderopvang?

Er bestaat een ongelijke toegang tot kinderopvang: 64% van alle gezinnen met kinderen onder de 3 jaar maakt regelmatig gebruik van kinderopvang, bij gezinnen in armoede is dit 22%. Een belangrijke drempel voor ouders is het financiële aspect. Met de regeling rond het individueel verminderd tarief beschikken de OCMW's over een brede handelingsruimte waarin ze ouders steeds het meest gunstige tarief voor kinderopvang kunnen toekennen. Hiermee beschikt het OCMW dus over een aantal mogelijkheden waarmee ze het Mattheuseffect in de kinderopvang (op financieel vlak) kunnen helpen doorbreken.

Het belang van het gezin moet in deze procedure voorop staan. Kinderopvang kan niet als verplichting opgelegd worden, het moet steeds om een eigen keuze gaan. Zo erken je ouders als eerste opvoedingsverantwoordelijken. Ook zal op deze manier de samenwerking tussen kinderopvang en ouders nadien beter verlopen.

Zowel voor ouders als voor kinderen kan kinderopvang heel wat positieve effecten teweegbrengen. Kinderopvang dus ook mogelijk maken voor ouders die niet werken is noodzakelijk.

Voordelen voor kinderen:

- Vroeg geleerd is oud gedaan: vroege (leer)ervaringen van kinderen vormen de basis.
- Voor latere soortgelijke ervaringen. Dit geldt voor het aanleren van taal, maar ook voor gecijferdheid, het reguleren van emoties en andere cognities. In de kinderopvang wordt dagelijks door professionele kinderbegeleiders hier op ingezet.
- In zo goed als alle OESO-landen kon worden vastgesteld dat 15-jarige leerlingen die in het verleden minstens één jaar deelnamen aan voorschoolse voorzieningen zoals bijvoorbeeld kinderopvang het beter deden op school (hogere score op PISA test) dan hun leeftijdsgenoten zonder deze ervaringen.
- De effecten van kwalitatieve kinderopvang blijven invloed hebben op de latere schoolloopbaan en verhogen zo de kansen op de arbeidsmarkt.
- De impact van voorgenoemde voordelen blijken in het bijzonder voor kinderen met een lage socio-economische status hoog te zijn.
- Kinderen leren in de opvang een nieuwe wereld kennen: er is contact met andere kinderen, andere culturen, er zijn veel uitdagende speelmogelijkheden, ander speelgoed, enzovoort.
- Bij anderstalige kinderen zorgt de kinderopvang voor een betere start in het kleuteronderwijs wat betreft de kennis van de Nederlandse taal.

Voordelen voor ouders:

- Kinderopvang kan een mogelijkheid zijn om sociaal isolement te doorbreken via ontmoeting met andere ouders, culturen, kinderbegeleiders.
- De druk op een gezin kan verminderen door het gebruik maken van vaste

opvangmomenten.

- Kinderopvang kan ouders in hun rol versterken door mogelijkheden te bieden om opvoedingstips en ervaringen met anderen te delen.
- Kinderopvang biedt mogelijkheden voor ouders om werk te zoeken, een opleiding te volgen, vrijwilligerswerk op te nemen, even tijd voor zichzelf te hebben, ...
- Allochtone gezinnen en gezinnen in armoedesituaties hebben vaker kleinere informele netwerken en hebben minder toegang tot informatie over de werking van de kinderopvang en de kleuterschool en de bijhorende aanmeldingsprocedures. Het OCMW kan optreden als een mogelijke toeleider naar kinderopvang (ouders informeren over, toeleiden naar kinderopvang).

5.3. Krijgen de OCMW's extra middelen voor deze extra taak, zijnde het toekennen van het OCMW-tarief aan ouders die een moeilijke financiële situatie hebben?

Neen. Er worden door de Vlaamse overheid geen extra middelen uitgetrokken voor deze opdracht die een OCMW heeft in het toekennen van een OCMW-tarief aan ouders die gebruik maken van de kinderopvang van baby's en peuters.

De VVSG beseft dat dit voor OCMW's een extra opdracht is en dat in heel wat OCMW's de werkdruk vandaag zeer hoog is. Toch heeft de VVSG ingestemd met het principe dat er in het toekennen van een OCMW-tarief een rol is weggelegd voor het OCMW. De VVSG ziet deze ruimte die een OCMW krijgt om een OCMW-tarief toe te kennen als een extra instrument in een actief activeringsbeleid.

Via een betaalbare kinderopvang kan je ouders aanmoedigen arbeidsactief te zijn of blijven. Bovendien kan dit ook een krachtig instrument zijn in de strijd tegen kinderarmoede en in de strijd tegen armoede bij vrouwen.

Voor de VVSG is het wel belangrijk dat er in deze opdracht voor de OCMW's nog wordt gewerkt aan administratieve lastenverlaging en zo veel mogelijk automatische of elektronische gegevensdeling.

5.4. Welk OCMW-orgaan of welke bij delegatie aangeduid OCMW-personeelslid kan de beslissing tot toekenning van een OCMW-tarief nemen?

De interne procedure die een OCMW volgt om te beslissen over de toekenning van een OCMW-tarief wordt niet vastgelegd in de regelgeving. De Stuurgroep Sociale Diensten stelt - in de vergadering van 29 april 2014 - dat een aanvraag tot krijgen van een OCMW-tarief van een ouder moet behandeld worden zoals elke andere hulpvraag aan het OCMW, m.a.w. een beslissing vraagt van Bijzonder Comité Sociale Dienst / Raad voor Maatschappelijk Welzijn.

5.5. Heeft VVSG modelcriteria waarop het OCMW zich kan baseren voor het toekennen van een beslissing OCMW-tarief?

Deze vraag werd besproken op de Stuurgroep Sociale Diensten (verslag werd bekrachtigd op het Directiecomité VVSG afdeling OCMW's van 16 mei 2014) van 29 april 2014. Het formuleren van criteria voor toekenning van een OCMW-tarief aan ouders

acht de Stuurgroep Sociale Diensten onmogelijk. Elke vorm van criteriumbepaling druist in tegen de lokale autonomie enerzijds, maar ook tegen feit dat het hier echt over maatwerk gaat. Er moet bij deze groep ouders individueel beslist worden of het gaat om ouders waarvoor het financieel onmogelijk is om het berekende inkomenstarief te betalen. Elke vorm van criteriumbepaling leidt mogelijk tot uitsluiting van diegene die het meest nodig hebben.

5.6. Welke mogelijkheden zijn er om de procedure te optimaliseren?

De interne procedure die een OCMW volgt om te beslissen over de toekenning van een OCMW-tarief wordt niet vastgelegd in de regelgeving. Daar heeft een OCMW vrijheid in. Vandaag hebben in heel wat OCMW 's deze dossiers de goedkeuring van het bijzonder comité of de OCMW-raad nodig, omdat dit binnen de OCMW-dienstverlening gezien wordt als een vraag naar aanvullende steun. Een vraag voor aanvullende steun, vraagt ook een beslissing van het bijzonder comité.

Dit maakt inderdaad dat het proces om een OCMW-tarief te krijgen, soms vertraagt. Als VVSG promoten wij dat je het kan bespreken op het Bijzonder comité, maar het ook kan via een vereenvoudigde procedure.

Vandaag zijn er al OCMW 's die die sommige categorieën ouders automatisch recht geven op een OCMW-tarief; bv. ouder(s) in collectieve schuldenregeling, of gezinnen die recht hebben op een Kansen- of Uit-pass.

Sommige besturen hanteren een vereenvoudigde procedure waarbij de maatschappelijk werker het mandaat om zelf de beslissing tot toekenning van OCMW tarief te nemen op basis van een interne afsprakennota. De toekenningen worden dan via een lijstbeslissing achteraf op het BC voorgelegd.

6. Tot slot

Met vragen over het inkomenstarief, de individueel verminderde tarieven of het OCMW-tarief kan je terecht bij danielle.vervotte@vvsg.be of sofie.delcourt@vvsg.be.

Meer info vind je in de brochures van Opgroeien

Voor de sector <https://publicaties.vlaanderen.be/view-file/48517>

Voor ouders <https://www.vlaanderen.be/publicaties/inkomenstarief-voor-ouders>

Aanpassingen 10 maart 2022 (DVE)

bedragen geldig vanaf 1 jan 2022

3.1 IVT werk en laag inkomen fout bedrag aangepast

3.1 Toegevoegd categorie IVT minderjarige tienermoeder

Linken brochures Opgroeien aangepast en toegevoegd